

Posudek na diplomovou práci:

Bc. Kristina Jánošíková, DiS. Změny v přístupu k člověku s postižením. Cesta ke svéprávnosti
a rozhodování s podporou

UK - ETF – Praha, 2021. Teologické etiky.

Studijní program: Teologie (N6141)

Studijní obor: Komunitní krizová a pastorační práce - Diakonika

Posudek vypracoval: Keřkovský Pavel, Dr.

V Praze 25.1. 2024

Autorka po formální i obsahové stránce splnila požadavky diplomové práce. Z formálního hlediska je možné konstatovat, že překlepů je málo. Odkazy do literatury jsou psány pod čarou v řádném formátu. Seznam literatury, včetně cizojazyčné literatury je v limitu. Český i anglický sumář i klíčová slova plně vystihují obsah práce a samotný sumář je dobře přeložený – respektuje zavedenou anglickou terminologii. Diplomová práce obsahuje Úvod, Teoretickou část (1. – 5. kapitola), Praktickou část (6. – 7. kapitola), Diskuzi (8. kapitola), Závěr, Seznam literatury, Přílohy (týkají se praktické části).

Autorka se ve svém zkoumání dnešní péče o mentálně postižené soustředila na mladou generaci, která ještě je v péči rodičů. Průzkumem společenského terénu si chtěla ověřit svůj hypotetický předpoklad, že k pečujícím osobám se nedostávají potřebné informace o změně možností v přístupu k dané problematice, která byla nastartována roku 2014 novým Občanským zákoníkem a mnozí pečovatelé a pečovatelky stále uvažují o dané problematice po starém způsobu. Dala se tedy do monitorování společenského terénu a souběžná debata s pečovateli odhalila, že nejen pečovatelé, ale též soudci, lékaři a úředníci jsou málo obeznámeni s důsledky, které přinesl Občanský zákoník z roku 2014. První část práce jasně zmapovala dějiny péče i zapojení do příběhu lidskoprávního zápasu o důstojnost člověka od vyhlášení Všeobecné deklarace lidských práv až po český příspěvek, který je reprezentován Občanským zákoníkem (2014) a také vytvořila metodologický přístup – jeho možnosti a limity. V druhé části (praktické části) díky jasně formulovaným otázkám na základě teoretické části si autorka potvrdila svou hypotézu, o malé informovanosti pečovatelů, ale objevila poměrně výraznou malou informovanost soudců, lékařů a úředníků, byť se jedná jen o malý vzorek populace. Zda to platí o celé naší společnosti by bylo otázkou dalšího výzkumu – což nebylo povinností autorky, protože by to bylo nad rámec diplomové práce. K obsahové a metodologické práci nemám připomínek, a považuji práci za obhajitelnou. Z teologicko-etického hlediska ji hodnotím jako výbornou (A), protože celkové pojetí lidskoprávní problematiky pochopila a aplikovala v plné šíři.

Na autorku mám dvě doplňující otázky.

K teoretické části: Je možné, aby změna v přístupu k člověku s postižením byla formulována a uskutečňována mimo lidsko-právní kontext, který byl nastartován v roce 1948? (Zdařilo se to formulovat či uskutečňovat totalitním režimům 20. či 21. století?)

K praktické části: Který analyzovaný příběh považujete za didakticky využitelný pro přesvědčování a osvětu právníků, lékařů, učitelů, úředníků, že je zapotřebí hledat a uskutečňovat změnu v přístupu k člověku s postižením? A proč? Pavel Keřkovský